

integritet

DATAINSPEKTIONENS TIDNING
NR 1/2015

i fokus

Stort reportage:
Följ med på inspektion

Kontroll klar av
svenska hälsoappar

Allt om granskningen av polisens

kvinnoregister

Datainspektionen

Integritet i fokus

produceras av Datainspektionen
Box 8114, 104 20 Stockholm
Tfn 08-657 61 00 (växel)
www.datainspektionen.se

Ansvarig utgivare

Kristina Svahn Starrsjö

Redaktör

Per Lövgren

Formgivning

Fredrik Karlsson

Tryck

Tryckt hos Ineko AB i Årsta på
Arctic Volume White papper.
Miljömärkt trycksak
341142. ISSN 2000-5857.

Kontakta redaktionen

Har du synpunkter, tips på artiklar
eller frågor om tidningen? Mejla till
redaktionen@datainspektionen.se.

Gratis prenumeration

En prenumeration på Integritet i
fokus är gratis. Lättast anmäler du
dig på vår webbplats. Integritet i
fokus kan även laddas ner i pdf-for-
mat från vår webbplats. Tidningen
kommer ut fyra gånger per år.

www.datainspektionen.se

På vår webbplats kan du läsa mer
om integritetsfrågor. Passa även på
att prenumerera på vårt nyhets-
brev så får du pressmeddelanden
och annat aktuellt från Datainspek-
tionen.

Övervakning avslöjar graviditetstest

☉ I Irland har en kvinna stämt ett apotek för att det låtit hennes man få se inspelad video från apotekets övervakningskamera som visar när kvinnan köper ett graviditetstest. Enligt kvinnan köpte hon testet åt en väninna. Hennes man upptäckte kvittot i hemmet och gick till apoteket där han lyckades förmå personalen att visa filmen från övervakningskameran för den tidpunkt som stod angiven på kvittot. Mannen ska dessutom ha tagit bilder med sin mobiltelefon på den uppspelade filmen. Kvinnan stämde apoteket på 38 000 euro men uppges ha gjort upp med apoteket i godo för en okänd summa pengar.

Norskt bolag får ut uppgifter om svenska sjuksköterskor

☉ Förra året begärde ett norskt företag att svenska Socialstyrelsen skulle lämna ut uppgifter om alla Sveriges 181 000 sjuksköterskor. Socialstyrelsen har inte velat lämna ut uppgifterna eftersom den anser att det skulle bryta mot personuppgiftslagen. Högsta förvaltningsdomstolen har dock avgjort att det norska bemanningsbolaget ska få ut uppgifterna. Enligt domstolen gäller den svenska personuppgiftslagen inte i Norge, därför berörs inte det norska bolaget av reglerna i lagen. I ett mejl till Dagens Nyheter skriver justitieminister Morgan Johansson att

justitiedepartementet ska utreda om det går att åstadkomma en reglering som balanserar offentlighetsprincipens krav mot skyddet av enskildas personliga integritet när utländska aktörer begär tillgång till offentliga handlingar.

Man dömd till fängelse för hämndporr

☉ I Kalifornien har en man dömts till ett års fängelse för hämndporr, detta efter att ha lagt upp topless-bilder på sitt ex på hennes arbetsgivares Facebook-sida. "Den här domen sänder en stark signal att den här typen av skadligt beteende inte kommer att tolereras", säger en åklagare i ett uttalande. Domen är den första i sitt slag sedan en ny hämndporr-lag trädde i kraft i Kalifornien i oktober 2013.

Amnesty stödjer antispionverktyg

☉ Detekt heter ett kostnadsfritt verktyg som du kan använda för att skanna din dator och se om det finns några spionverktyg installerade. Bland organisationerna som ställt sig bakom Detekt finns Amnesty International, Electronic Frontier Foundation och Privacy International. "Det här verktyget har gjorts tillgängligt för att ge forskare, människorättsarbetare, journalister och andra som misstänker att de är måltavlor för olaglig övervakning möjlighet att enkelt testa sina datorer för kända spionprogram", skriver Detekt på verktygets webbplats.

Hämta verktyget

Detekt finns enbart för Windows och hämtas här:
<https://resistsurveillance.org/>

Få nätkränkningar leder till åtal

⊙ Försvinnande få anmälda nätkränkningar leder till åtal, visar en rapport som tagits fram av Brottsförebyggande rådet (Brå). Rapporten visar att det finns tydliga könsskillnader i de nätkränkningar som polisanmäls. Den vanligaste typen av nätkränkning som flickor (under 18 år) anmäler är att bilder på dem har publicerats på internet. Pojkar anmäler oftast att de fått motta dödshot eller hot om våld. Den vanligaste typen av anmälan bland kvinnor handlar om ofredanden som skett både på och utanför nätet, ofta relaterat till en tidigare parrelation. Männan anmäler oftast skriftliga kränkningar på offentliga forum, där de bland annat hängs ut som kriminella. Av de anmälda hot och kränkningar som Brå har granskat, lades 96 procent ner av polis eller åklagare. "Det här är svåra brottstyper att utreda, säger Kerstin Nelander Hedqvist, utredare på Brå. "Det är ofta komplicerat att identifiera en misstänkt gärningsperson och att knyta en misstänkt till brottet." Brå:s rapport finns att hämta kostnadsfritt på www.bra.se.

FOTO: L. VAN DER MEIJIS

Kerstin Nelander Hedqvist, utredare på Brottsförebyggande rådet.

Domstolar slutar lämna ut elektroniskt

⊙ Några av landets domstolar försöker nu att förhindra det som anses vara missbruk av offentliga handlingar, rapporterar nyhetsbyrån TT. Bland annat Kalmar tingsrätt kommer i fortsättningen att lämna ut handlingar till allmänheten enbart som pappersko-

pior. Bakgrunden sägs enligt TT vara bland annat Arbogamålet 2008 då hela förundersökningen om mordet på två små barn gjordes tillgänglig för alla på internet. "Handlingarna är offentliga, precis som de ska vara, men vi försvarar för den som vill publicera framför allt bilder ur materialet", säger lagmannen i Kalmar tingsrätt. Nyhetsmedier ska dock även fortsättningsvis kunna få handlingar elektroniskt.

Mejl från klinik avslöjar patienter

⊙ En klinik som bedriver psykiatri i Stockholm och Göteborg och som behandlar patienter i allt från ätstörningar till sömnsvårigheter skulle skicka ut ett mejl till sina patienter om att deras hemsida och bokningssystem tillfälligt låg nere. Men i mejlet missade företaget att dölja mottagarna vilket gjorde att alla som fick mejlet kunde se mejladresserna till cirka tusen andra patienter som sökt vård hos företaget. "Det är oerhört olyckligt. Vi ser mycket allvarligt på det inträffade. Sekretessen inom vården är extra viktig", säger företagets vd till TT.

Näthatare gripna av polis

⊙ I december slog en stor polisstyrka till mot en villa i en ort utanför Landskrona. "Målet för insatsen var en man som misstänks ha förolämpat ett stort antal poliser och åklagare grovt på internet", skriver Helsingborgs Dagblad (HD). Mannen är ökad i näthatssammanhang och ska i flera års tid hängt ut poliser, åklagare och andra personer på internet. I "Trolljägarna" på TV3 kallas han norra Europas värsta näthatare. Enligt HD är mannen anhållen misstänkt för grovt förtal, ofredande, hets mot folkgrupp, brott mot personuppgiftslagen samt förgripelse mot tjänsteman.

Lavinartad ökning av id-stölder

⊙ Antalet identitetsintrång, alltså bedrägerier där någon handlar varor och tjänster med hjälp av någon annans namn, ökar lavinartat, varnar kreditupplysningsföretaget UC. Bara under förra året registrerades hela 9 933 stycken bedrägerispärrar hos UC. Det är en ökning med 48 procent jämfört med 2013. "Den kraftiga ökningen av antalet personer som spärrar sig hos UC som följd av att de blivit utsatta för identitetsintrång är ett tydligt tecken på att detta har kommit att bli ett allvarligt samhällsproblem", säger UC:s antibedrägeriexpert Anna Bülow.

Så här kan du upptäcka att du blivit utsatt för id-stöld

- Du får meddelande om att en kreditupplysning som du inte känner igen är tagen på dig
- Du får telefonsamtal, e-post eller brev om varor som du inte har beställt
- Du får fakturor eller inkassokrav för varor eller tjänster du inte har beställt
- Du får papper från banken som du inte känner igen
- Du ser uttag och transaktioner som du inte känner igen på kontoutdrag
- Du får ansökningsblanketter om lån eller krediter som du inte har ansökt om
- Du får avslag på lån och krediter som du själv försöker ta
- Du upptäcker att ett för dig okänt mobilnummer är registrerat på dig
- Du får ingen post eller får meddelande om adressändring som du inte har beställt

Källa: UC

Uppdrag granskning

Ett av Datainspektionens viktigaste uppdrag är tillsyn, det vill säga att granska att företag, myndigheter och andra organisationer följer reglerna i bland annat personuppgiftslagen. Integritet i fokus har följt med på en sådan granskning.

Lycka till, hörs ett glatt tillrop från en lärare riktat till rektorn för Näsbydalskolan i Täby. Det är ett par minuter kvar till Datainspektionens fältinspektion av skolan ska börja. Målet för dagen är att granska skolans lärplattform, ett IT-system som används av lärare, elever och föräldrar.

– Det finns flera orsaker till att vi granskar systemet. Det är många skolor som använder det, det är molnbaserat och det har sociala funktioner som chatt, blogg och Instagram-liknande stöd för uppladdning av bilder, berättar Eva Maria Broberg som leder Datainspektionens granskning.

Den här typen av inspektion är en viktig del i Datainspektionens tillsynsverksamhet. Med tillsyn menas att Datainspektionen genom egna kontroller säkerställer att företag, myndigheter och organisationer följer reglerna i bland annat personuppgiftslagen.

Inspektionen av Näsbydalskolan är en planerad granskning. Varje år gör Datainspektionen en tillsynsplan för vilka

granskningar som ska utföras under det kommande året. Till dessa planerade kontroller tillkommer dessutom ett antal andra granskningar som Datainspektionen inleder efter att ha tagit emot klagomål från enskilda eller tips från exempelvis massmedia.

Flera olika tillsynsmetoder

Det finns flera olika sätt som Datainspektionen kan granska ett visst företag eller organisation, de två vanligaste är *fältinspektion* och *skrivbordstillsyn*. Fältinspektion innebär att Datainspektionen gör granskningen på plats hos *tillsynsobjektet*, det vill säga det företag eller den organisation som ska kontrolleras. Vid en skrivbordstillsyn skickas i stället ett antal frågor via brev till tillsynsobjektet.

– Det finns för- och nackdelar med båda metoderna, säger Eva Maria Broberg. Fördelen med fältinspektioner är att vi enkelt kan ställa följdfrågor för att reda ut eventuella oklarheter och att vi till exempel kan göra provslagningar i de IT-system vi granskar. En nackdel är att de vi träffar ibland inte kan svara på alla våra frågor. För- och nackdelarna är de omvända när det gäller skrivbordstillsyn.

En tredje form av tillsyn är så kallade *enkätinspektioner*. Det är en form av skrivbordstillsyn med den skillnaden att samma uppsättning frågor skickas till ett antal olika

Tillsyn från start till mål

Begäran om yttrande

Ett antal frågor skickas skriftligen till tillsynsobjektet, alltså den organisation som ska granskas.

Beslut om tillsyn

Datainspektionen har en plan för vilka inspektioner som ska göras under året, men kan dessutom inleda tillsyn på grund av klagomål

Svar på y

Tillsynsobjektet får på sig att svara typiskt 2-

NÄSBYDALSKOLAN

organisationer som har likartad verksamhet. Ett exempel på enkätinspektion är den breda granskning av kommunal sjuk- och hälsovård som Datainspektionen slutförde i maj förra året. Då granskades sammanlagt 18 kommuner.

Olika roller

Tillbaka till skolan. På plats från Datainspektionen är två jurister och en IT-säkerhetsspecialist. Eva Maria Broberg är *inspektionsledare* och är den som ställer frågorna. Hennes kollega Ingela Alverfors är *protokollförare* och för anteckningar över det som sägs under inspektionen. IT-säkerhetsspecialisten Fredrik Ekman är med för att specifikt ställa frågor som rör säkerheten och skyddet av personuppgifterna i systemet.

– Det är bra att vara två jurister. Då kan den ena koncentrera sig på frågorna medan den andra för anteckningar. Det blir rättssäkrare, säger Eva Maria Broberg.

Fältinspektionen tar två och en halv timme, men arbetet med granskningen har börjat långt innan dess. I november förra året fick Eva Maria Broberg uppdraget att leda inspektionen. Hon började med att skicka en *begäran om yttrande* till Barn- och grundskolenämnden i Täby. I begäran fanns ett antal allmänt hållna frågor om hur systemet används i årskurs 7-9 i den kommunala skolverksamheten i Täby kommun. Skolnämnden fick tre veckor på sig att svara på begäran och i december kom så svaret i form av en fem centimeter tjock lunta dokument.

– Fördelen med fältinspektioner är att vi enkelt kan ställa följdfrågor för att reda ut eventuella oklarheter, säger Eva Maria Broberg.

Tid för inspektion

Bestäms först informellt via telefon, sedan formellt med en skriftlig inspektionsbekräftelse.

Yttrande

– En bestämd tid på frågorna, 3 veckor.

Inspektion

Tar allt från ett par timmar till en hel arbetsdag.

Eva Maria Broberg diskuterar Näsbydalskolans IT-system med Karin Enberg Persson.

– Nämndens svar gav oss en bra grund. Men det är svårt att få en komplett bild av bara skriftliga svar, därför valde vi att göra en inspektion på plats. Då kan vi se hur systemet används och kan även ställa kompletterande frågor.

Nästa steg för Eva Maria var att bestämma tid för själva inspektionen. Det görs först informellt via telefon för att hitta en tid och datum som passar, och sedan formellt i form av en skriftlig *inspektionsbekräftelse*.

Saxat från inspektionsbekräftelsen:

Vi kommer att ställa frågor som bland annat berör den personuppgiftsbehandling som utförs under nämndens personuppgiftsansvar. Vi vill att ni har möjlighet att förevisa er behandling av personuppgifter direkt i systemet. Vi vill även träffa personer som är väl insatta i er behandling av personuppgifter i läroplattformen ...

I det här fallet bestämdes att inspektionen skulle gå av stapeln den 27 januari. Datainspektionen har möjlighet att göra oanmälda *gryningsräder* fältinspektioner då man alltså gör en inspektion på plats utan att i förväg kommunicera det till det företag eller den organisation som ska granskas, men det är ytterst, ytterst ovanligt. Det har bara skett vid något enstaka tillfälle då myndig-

heten bedömt att det finns en risk för att den som ska granskas annars kan undanhålla eller dölja information.

Inspektionen av Näsbydalskolan inleds med en snabb presentation av mötesdeltagarna. På plats från kommunen finns rektor Christina Berglund, biträdande rektor Jenny Hylander, IT-strateg Hans Nilsson, IT-utvecklare Karin Enberg Persson och läraren Elisabet Bengtsson.

I princip består inspektionen av tre delar. Först allmänna frågor om hur personuppgifter hanteras i lärplattformen, sedan frågor som rör IT-säkerheten och till sist en kontroll av själva systemet genom att logga in på olika användarkonton och se hur systemet används i praktiken.

Osanna uppgifter kan ge fängelse

Innan första frågan ställs informerar Eva Maria Broberg om sanningsplikten. Den som "upsåtligen eller av grov oaktsamhet" lämnar osann information till Datainspektionen i samband med en inspektion riskerar böter eller fängelse i sex månader. Är brottet grovt kan det ge upp till två års fängelse.

Eva Maria, och även Ingela och Fredrik, fyrar av ett antal frågor som skolans representanter besvarar. Vissa frågor av mer teknisk natur kan de inte besvara utan att i sin tur fråga leverantören av IT-systemet. Svar på dessa frågor kommer att skickas in skriftligen i efterhand. En timme ägnas åt att gå igenom systemet i praktiken.

När denna artikel skrivs är inspektionen just avklarad. Nästa steg i processen är att protokollföraren, Ingela Alverfors, skriver

Protokoll skickas

Protokollet skickas till tillsynsobjektet för yttrande. Protokollet kan innehålla kompletterande frågor.

Protokollskrivning

Målet är att protokollet ska vara klart en vecka efter inspektion.

Yttrande över protokoll

Tillsynsobjektet får typiskt 2-3 veckor på sig att svara.

”Informellare än väntat”

Både rektor Christina Berglund och IT-strateg Hans Nilsson tycker att dagens inspektion var informellare än väntat.

– Det var mindre utfrågning och mer dialog i samtalsform, säger Hans Nilsson och skrattar.

Det var Hans Nilsson som fick i uppdrag att svara på den begäran om yttrande som Datainspektionen i november skickade till Barn- och grundskolenämnden i Täby. Han bedömer att han lagt ner ungefär en arbetsvecka på att ta

fram svaren på de frågor som ställdes.

– Det var nyttigt. Det blev ett incitament för mig att gå igenom vad vi gjort när det gäller exempelvis avtal med leverantören, instruktioner till användare och administratörer och liknande.

Hans Nilsson menar att Datainspektionens frågor och inspektion inte varit till besvär, tvärtom:

– Vi vill göra rätt, därför är det viktigt för oss att få klaggjort vad som gäller.

Både Hans Nilsson och Christina Berg-

lund är nöjda med hur inspektionen avlöpt.

– Det var ett par frågor av teknisk natur som vi inte kunde svara på. Kanske hade det varit bra om en representant från systemleverantören varit med på inspektionen, säger Christina Berglund.

Hans Nilsson,
IT-strateg

ett protokoll från inspektionen. Protokollet tar upp de iakttagelser, frågor och svar som är relevanta för granskningen. Ingela bedömer att det kommer att ta en vecka, tio dagar innan protokollet är klart och kan skickas till Barn- och grundskolenämnden i Täby så att nämnden kan yttra sig över det.

Nämnden kommer att få två, tre veckor på sig att yttra sig över protokollet.

– De vi granskar ska få rimlig tid på sig. Skulle de behöva mer tid, kan de begära anstånd, säger Eva Maria Broberg.

– Det är sällan som de vi granskar begär anstånd. Det är litet vanligare att kommuner gör det, då de ibland vill gå igenom protokollet på ett nämndmöte, säger Ingela Alverfors.

Den som granskas har möjlighet att komma med synpunkter på protokollet, vilket Ingela uppskattar sker vid kanske var tredje inspektion. Datainspektionen kan även ställa kompletterade frågor i samband med att protokollet skickas till tillsynsobjektet.

När den granskade, i det här fallet Barn- och grundskolenämnden, har yttrat sig över protokollet från inspektionen är ärendet att betrakta som färdigkommunicerat, vilket innebär att Datainspektionen har den information som behövs för att fatta ett beslut.

För den här inspektionen räknar Eva Maria Broberg med att ha ett beslut klart i mars. Datainspektionens interna målsättning är att beslut ska fattas senast en månad efter att ärendet är färdigkommunicerat eller senast sex månader efter det att ärendet inletts.

Beroende på komplexiteten i ärendet så varierar det vem på myndigheten som fattar det slutliga beslutet. I vissa fall kan handläggaren själv fatta beslutet. I andra fall fattas beslutet av enhetschefen. Vissa typer av ärenden beslutas av generaldirektören som är Datainspektionens högste chef.

Beslutsskrivning

Målet är att hela tillsynen från start till mål inte ska ta längre än sex månader.

Expediering

Beslutet skickas till den som granskats.

Föredragning

Det färdiga beslutet fattas av handläggaren eller föredras för enhetschefen eller generaldirektören som i så fall fattar beslut.

Datainspektionen

Datainspektionen hade ett hektiskt 2014. Här får du en snabb, översiktlig bild av myndighetens verksamhet under det gångna året.

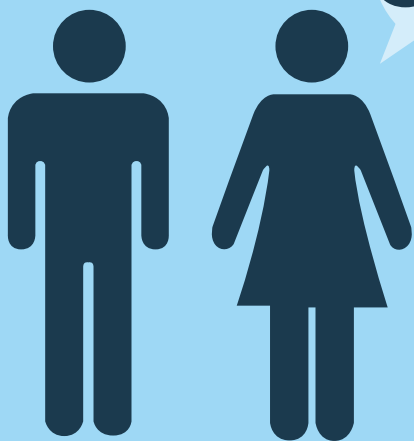

117 st remisser

Datainspektionen lägger ner ett omfattande arbete på att lämna synpunkter på lagförslag (remisser) och hur dessa påverkar skyddet av den personliga integriteten.

32%

68%

Jämställdhet

På Datainspektionen arbetar 50 personer. De sex ledande befattningarna innehas av tre kvinnor och tre män.

Förebyggande arbete

Varje dag finns två jurister på plats för att svara på frågor om bland annat personuppgifter. Datainspektionen anordnar egna kurser och konferenser. Myndighetens jurister och IT-säkerhetsspecialister gästföreläser även hos myndigheter, företag och organisationer runt om i landet.

5 586

FRÅGOR VIA MEJL

5 923

FRÅGOR VIA TELEFON

10

EGNA KURSER

1

KONFERENSER

40

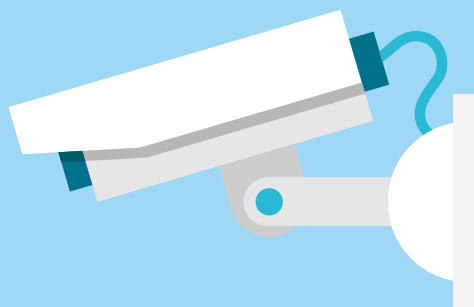
EXTERNA
FÖRELÄSNINGAR

Personuppgiftslagen: 324
Kreditupplysningslagen: 138
Inkassolagen: 125

Datainspektionen tar emot en hel del klagomål. Vissa leder till att myndigheten granskar den organisation som klagomålet riktas mot. Alla som klagar får besked i någon form.

Klagomål

i siffror

50
PRESS-
MEDDELANDEN

>4100
PRENUMERANTER
PRESSMEDDELANDEN

>620
TWITTER FÖLJARE

2 407
ARTIKLAR I
TRYCKT MEDIA

5 141
ARTIKLAR
PÅ WEBBEN

>7800
PRENUMERANTER
PÅ DENNA TIDNING

Synlighet

Datainspektionen mäter hur ofta myndigheten nämns i massmedia. Du kan själv prenumerera på Datainspektionens pressmeddelanden genom att anmäla dig på www.datainspektionen.se/press.

7 276

Organisationer med ett personuppgiftsombud

Personuppgiftsombud är Datainspektionens förlängda arm och ser till att personuppgifter hanteras på ett lagligt sätt inom den egna organisationen.

Granskningar som inleddes under året

25 Fältinspektioner (på plats)
0 Enkätinspektioner
60 Skrivbordsinspektioner

Siffrorna avser tillsyn enligt personuppgiftslagen. Under 2014 har Datainspektionen även inlett 10 tillsynsärenden enligt kreditupplysningslagen och 38 enligt inkassolagen.

Kameraövervakning

807
GRANSKADE BESLUT
OM TILLSTÅND TILL
KAMERAÖVERVAKNING

96
SOM ÖVERKLAGATS

Den 1 juli 2013 trädde kameraövervakningslagen i kraft. Datainspektionen är central tillsynsmyndighet. Datainspektionen granskar de tillstånd till kameraövervakning som utfärdas av landets länsstyrelser och överklagar i vissa fall besluten. Drygt vart tionde tillstånd överklagades under förra året.

Januari

Sajten Lexbase väcker stor uppmärksamhet. På webbplatsen publiceras flera miljoner dokument som begärts ut som allmän handling från svenska domstolar. Via en kartfunktion går det att se vilka grannar som är dömda för brott eller så kan man söka på namn eller personnummer. Webbplatsen har ett så kallat utgivningsbevis vilket gör att den inte behöver följa reglerna i personuppgiftslagen.

Mars

Regeringen ger Datainspektionen i uppdrag att undersöka om det förekommer olaglig registrering av romer eller personer av annat etniskt ursprung inom socialtjänsten och på bostadsmarknaden. Datainspektionens omfattande granskning finner inte några belägg för att det förekommer systematisk kartläggning av romer.

Oktober

Datainspektionen riktar skarp kritik mot domstolarnas besöksdatorer som gör det möjligt att i detalj kartlägga hur enskilda personer förekommer i olika mål och ärenden. Kort efter Datainspektionens beslut stänger domstolarna ner sina besöksdatorer.

December

Enligt Dagens Eko har Södertörns polisen i Stockholm ett register över misshandlade och hotade kvinnor. Registret ska innehålla mycket känsliga uppgifter om kvinnorna och deras anhöriga. Datainspektionen beslutar redan samma dag att inleda en granskning av registret.

Granskning pågår av polisens kvinnoregister

I slutet av förra året hävdar Dagens Eko att polisen har ett hemligt, olagligt register över misshandlade kvinnor. Datainspektionen inledde omedelbart en granskning.

– Det är sällan vi gör två inspektioner inom ramen för en och samma granskning, säger Jonas Agnvall.

Tidigt under hösten blir Ekots reportrar kontaktade med ett tips. Det är en märklig historia tipsaren vill berätta om. En särskild grupp inom Stockholmspolisen ska föra ett hemligt register över kvinnor som anmält att de blivit misshandlade. Polisen förnekar att registret finns, men flera källor kan bekräfta att registret finns, och att innehållet är uppseendeväckande.

Stycket ovan är hämtat från Dagens Ekos nyhetsändning den 16 december förra året. Ekots avslöjande väcker stor uppmärksamhet i massmedia, men även hos politiker och allmänhet.

– Polisens möjligheter att registrera personuppgifter är noggrant reglerade i lag. Därför beslutade jag redan samma dag att omgående inleda en granskning för att ta reda på om registret i fråga är lagligt eller inte, säger Datainspektionens generaldirektör Kristina Svahn Starrsjö.

Inspektion tre dagar senare

Endast tre dagar senare, den 19 december, åker tre av Datainspektionens jurister och en IT-säkerhetsspecialist över till polisen för en inledande inspektion av registret.

– Det är mycket ovanligt att vi åker ut på inspektion så kort tid efter att vi fattat beslut att granska en viss organisation, förklarar Jonas Agnvall, som är den jurist på Datainspektionen som leder granskningen. I normala fall brukar inspektionen göras åtminstone tre veckor efter fattat beslut så att organisationen vi granskar kan förbereda sig för vårt besök.

Inspektionen i december följdes upp av en längre, fördjupad inspektion i början av januari.

– Det är sällan vi gör två inspektioner inom ramen för en och samma granskning, men i den här typen av ärenden är det ett effektivt upplägg. Den första inspektionen gör vi för att snabbt skaffa oss en bild av läget. På så sätt kan vi bättre förbereda oss och bättre rikta in våra frågeställningar för den mer omfattande, andra inspektionen, säger Jonas Agnvall.

Under den andra inspektionen ägnades den mesta tiden till att göra slagningar i registret. Datainspektionens tre jurister och IT-säkerhetsspecialisten delade in sig i två grupper. Den ena gruppen gjorde systematiska stickprov av registret genom att granska var 20:e registrering. Den andra gruppen gjorde sökningar i registret efter vissa bestämda sökord. En i varje grupp gjorde själva slagningen, medan den andra personen antecknade resultaten.

– På så sätt kan vi även med begränsade resurser på kort tid skapa oss en rättvisande bild av ett större material.

Frågor om rättslig grund

När Integritet i fokus knackar på hos Jonas Agnvall är han i full färd med att skriva en "begäran om yttrande", vilket på klarspråk innebär att han listar ett antal frågor som han vill att polisen ska besvara skriftligt.

– Under våra två inspektioner på plats har vi inte ställt så många frågor om vad polisen anser är den rättsliga grunden för registret. Det vill vi ha svar på nu i vår begäran om yttrande.

Den skrivelse som Jonas Agnvall förbereder innehåller ett antal frågor, bland annat om enskilda registreringar som valts ut från de slagningar som genomfördes under de två inspektionerna. En kollega till Jonas Agnvall

INTE FÖRVÄNAD. Uppgifterna om hur poliser uttryckt sig om misshandlade och hotade kvinnor förvänar inte Helena Berggren, som själv varit utsatt. Hon beskriver det som att kvinnorna inte blir trodd och därmed heller inte skyddade. Foto: Fredrik Persson/TT

Noteringar ur registret
Sveriges Radio återger tidiast noteringar om 52 kvinnor ur registret. Här är några av noteringarna:
● "Målsägande verkar ha vissa psykiska besvär enligt min uppfattning."
● "Fanns en liten känsla av att ... kanske tillfogat skadorna för att lättare få en säkerhetsdörr!"
● "Hon har tidigare haft missbruksproblem. De ska låta ta alkoholism, för då blir det nya problem."
● "Målsägaren samt två barn bor på skyddat boende. Målsägaren har två jobb, barnen får allt ser var att!"
● "Eventuellt begävningshandläggning."
● "... är en liten flicka med problem. Ärendet inpet för oss."

Polisen kränkte de utsatta kvinnorna

Nedsättande hjälprester för våldsutsatta kvinnor

registret som skulle hjälpa våldsutsatta kvinnor noteras nedsättande och hotande uttryck. 22-årig kvinna) och dömande kommentarer som "Hon har tidigare haft missbruksproblem". Det är nog 50 procent av uppgifterna som rör våldsutsatta kvinnor som innehåller sådana uttryck. rättsen med de män som hotar och begår våldsbrott mot kvinnor. Att bedöma om kvinnorna är utsatta för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks) är enligt pressekritikaren

Nytt hemligt polisregister kränker utsatta kvinnor

Polisen i Stockholm har i hemligt registerat över 2000 misshandlade och hotade kvinnor. Flera av uppgifterna är enligt de registrerade desamma och liknande. "Man blir ju väldigt chockad. Så många kvinnor som utsätts för våldsbrott. Det är en väldigt stor siffra." Fakta. Kritiserade register som har registrerat inse har någon som helst koll på de regler som gäller, säger Ingrid Helmlin.

Hemligt kvinnoregister hos polisen ska granskas

Stockholmspolisen har i tio år fört ett hemligt register med integritetskränkande uppgifter om kvinnornas barn, syskon, föräldrar, familjeförhållanden och livssituation noterats tidigare så kritiserade och olagliga resanderegistret. Men några sådana likheter ser inte Agdur.

PERSONUPPGIFTSOMBUDET

Förtydliga din roll som ombud

Vad har du som personuppgiftsombud för arbetsuppgifter? Vilka förväntningar finns på dig? Vad har du för mandat? Var inte orolig om du inte har ett svar på dessa frågor, du är inte ensam. Av personuppgiftslagen framgår att ett personuppgiftsombud ska se till att personuppgifter behandlas korrekt och lagligt av den personuppgiftsansvarige. Det framgår också att ombudet ska föra en förteckning över register och annan behandling av personuppgifter och hjälpa registrerade att få felaktiga uppgifter rättade.

Bestämmelserna säger dock inte mycket om det faktiska arbetet som varje dag möter oss personuppgiftsombud. En grund för att kunna utföra uppdraget som personuppgiftsombud på ett bra sätt är därför att få en väl utvecklad rollbeskrivning som tydliggör för organisationen vilket arbete och vilka resurser som måste till och var ansvaret för olika frågor ligger. Rollbeskrivningen bör förankras hos ledningen för att stärka rollen internt. Detta är viktigt inte minst med tanke på att ombudet ska fungera som en internrevisor och påpeka brister.

Stärkt integritetsskydd är idag en global fråga och Europa är en föregångare. Den tekniska utvecklingen och möjligheten att i olika sammanhang samla in mängder med personuppgifter får också till följd att kraven på kontroll ökar. Hur bör och kan rollen som personuppgiftsombud utvecklas i denna kontext? En sak är klar: Kraven på utbildning, erfarenhet och tyngd kommer att öka för att möta de nya förväntningarna och kraven. Ett personuppgiftsombud som möter dessa krav och får ledningens stöd kommer också att få välbehövlig auktoritet. I verksamheter med komplicerad och omfattande hantering av personuppgifter kommer det troligtvis krävas en person med sådan auktoritet som kan säkra att allt går rätt till. Rollbeskrivningen blir då oundgänglig eftersom kravprofilen på personuppgiftsombudet måste utgå från denna.

Mot denna bakgrund har Forum för dataskydd inlett ett arbete med att utveckla och förtydliga rollen som personuppgiftsombud och hur en mer utvecklad rollbeskrivning med arbetsuppgifter, beroenden, krav med mera skulle kunna se ut. Arbetet kommer att fortgå under hela våren.

Filip Johnssén
styrelseledamot i Forum för dataskydd

har dessutom skrivit protokoll från de två inspektionerna som polisen nu får möjlighet att yttra sig över.

– Polisen kommer att få tre veckor på sig att svara på våra frågor. Därefter är det dags för mig att skriva ett beslut i ärendet.

Jonas Agnvall uppskattar att han kommer att ha ett beslut klart i april.

– För ett ärende av den här kalibern, som rör polisen och som varit så uppmärksammat i massmedia, kommer jag att samråda med min enhetschef och även med myndighetens chefsjurist. Till sist ska vår generaldirektör godkänna och skriva under beslutet. Även om det finns faktorer som kan påverka handläggningstiden arbetar vi stenhårt för att lösa uppgiften inom den plan som finns. Det är viktigt både för vårt eget arbete och för den som blir granskad.

Fortsättning följer i nästa nummer av Integritet i fokus.

Ekots avslöjande om det hemliga kvinnoregistret väckte stor uppmärksamhet i massmedia.

Inget hemligt klotterregister hos bevakningsföretag

© 2012 granskade Datainspektionen ett bevakningsföretag som på uppdrag av Storstockholms Lokaltrafik (SL) sköter egendomsbevakning och rapporterar in skadegörelse till SL:s klotterdatabas, som Datainspektionen gav klartecken till 2005. Bevakningsföretaget har även ett eget rapportsystem för skadegörelse. Datainspektionen bedömde att bolagets interna rapporteringssystem inte står i strid med personuppgiftslagen och hade

heller inga synpunkter på hur företaget rapporterar in uppgifter till SL:s skadegörelsedatabas.

Datainspektionen har under förra året tagit del av påståenden som gör gällande att väktarbolaget har ett hemligt register över klottrare och har därför genomfört ytterligare en granskning, denna gång både av

väktarbolaget och av uppdragsgivaren SL.

– Men vi har inte påträffat några belägg för att väktarbolaget har ett hemligt klotterregister, säger Datainspektionens jurist Martin Brinnen.

I sitt beslut mot SL förelägger dock Datainspektionen SL att förtydliga sina instruktioner till väktarbolaget

så att det klart framgår att det inte ingår i bevakningsföretagets uppdrag att kartlägga enskilda personer.

Skarp kritik mot nya lagar inom vården

© En utredning har på uppdrag av Socialdepartementet tagit fram förslag på ny datalagstiftning inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. De nya lagarna är tänkta att ge en mer sammanhållen och ändamålsenlig informationshantering inom och mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst. Datainspektionen är skarpt kritisk till förslagen.

– Bristerna i förslagen riskerar att leda till en obefogad spridning av känsliga personuppgifter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten och det är oacceptabelt, säger Datainspektionens generaldirektör Kristina Svahn Starrsjö.

I ett yttrande på 39 sidor listar Datainspektionen en rad brister i förslaget. Framför allt saknas en analys av vilka konsekvenser en ökad spridning av patientuppgifter kan få för den personliga integriteten.

– Lagförslag som rör känsliga uppgifter om väldigt många personer måste enligt grundlag innehålla ordentliga analyser och välgjorda avvägningar där

man övervägt mindre integritetskränkande alternativ och det måste också finnas förslag på konkreta integritetskyddande åtgärder. Det saknas i stor utsträckning här, säger Kristina Svahn Starrsjö.

I sitt yttrande påpekar Datainspektionen att hälso- och sjukvården relativt nyligen fick en ny dataskyddslagstiftning som ökade möjligheterna för spridning av patientuppgifter inom vården, men att Datainspektionens erfarenheter är att den lagen i många avseenden inte följs av vårdgivarna. Datainspektionen ifrågasätter därför rimligheten i att ändra lagstiftningen så att patientuppgifter får spridas ytterligare innan de nuvarande reglerna som rör patienternas integritetsskydd fungerar tillfredsställande.

Molngranskning följs upp

© Förra året granskade Datainspektionen hur Barn- och utbildningsnämnden i Simrishamn använde molntjänsten Google Apps for Education i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Datainspektionen konstaterade att kommunens avtal med Google inte höll måttet och förelade kommunen att inte använda molntjänsten eller ta fram ett nytt avtal med tydligt avgränsade instruktioner om för vilka ändamål Google får hantera personuppgifter och när personuppgifterna ska raderas efter att avtalet mellan parterna har upphört. Kommunen har sedan dess tecknat ett nytt avtal med Google som Datainspektionen nu ska granska.

– Resultatet kan få stor betydelse även för andra organisationer som står i begrepp att införa molntjänster, säger Datainspektionens jurist Ingela Alverfors.

Nej till utdrag ur belastningsregistret

© En utredning har på uppdrag av arbetsmarknadsdepartementet sett över möjligheterna för arbetsgivare att kräva att arbetssökande visar upp utdrag ur belastningsregistret. Utredningen föreslår en ny lag som innebär att det ska vara förbjudet för arbetsgivare att kräva det, förutom i ett fåtal situationer då

det i annan lag finns stöd för arbetsgivarna att göra det. En arbetsgivare som bryter mot förbudet riskerar att få betala skadestånd.

– Mängden utdrag ur belastningsregistret har ökat enormt under de senaste tio åren. Den föreslagna lagen innebär en klar förbättring av arbetstygares och arbetssökandes integritetsskydd, säger Datainspektionens generaldirektör Kristina Svahn Starrsjö.

I sitt yttrande över förslaget flaggar dock Datainspektionen för att den föreslagna lagen inte kommer åt internettjänster som exempelvis Lexbase, som med stöd av utgivningsbevis sammanställer och publicerar information om personer som dömts för brott.

Ingen kartläggning av romer

🕒 I mars förra året fick Datainspektionen i uppdrag av regeringen att granska om det förekommer olaglig registrering av romer eller personer av annat etniskt ursprung inom socialtjänsten och på bostadsmarknaden. Nu har myndigheten rapporterat sitt uppdrag.

Datainspektionen har gjort en omfattande granskning. Totalt har elva socialtjänster och sju bostadsbolag inspekterats på plats.

– Vi har inte funnit några belägg för att det förekommer någon systematisk kartläggning av romer hos socialtjens-

ten eller på bostadsmarknaden. Vi har inte heller sett att det i större omfattning förekommer olaglig behandling av personuppgifter som avslöjar romskt eller annat etniskt ursprung, sammanfattar Datainspektionens generaldirektör Kristina Svahn Starrsjö.

Datainspektionen har sammanfattat sina iakttagelser i en rapport som kan hämtas kostnadsfritt på myndighetens webbplats.

Tydliga rutiner krävs då forskare mejlar

🕒 Vid en granskning 2012 riktade Datainspektionen kritik mot Uppsala universitet för att det saknades rutiner och riktlinjer för hur forskare får hantera känsliga personuppgifter i mejl. Datainspektionen har följt upp den granskningen och kan konstatera att det finns en policy, men att den inte är tillräckligt tydlig.

– Tydliga, skriftliga riktlinjer är viktiga för att forskarna ska förstå vilka uppgifter som är känsliga och hur dessa ska hanteras om de skickas via e-post, säger Fredrik Ekman, IT-säker-

hetsspecialist på Datainspektionen.

I sitt beslut listar Datainspektionen ett antal punkter som bör finnas med i riktlinjerna, som exempelvis vilka som berörs av riktlinjerna, i vilka lägen de ska användas och hur de ska användas, gärna med en steg-för-steg-instruktion som hjälper användarna att göra rätt.

Ny kritik mot Lifegene

🕒 Datainspektionen har under det gångna året granskat forskningsprojektet Lifegene som drivs av Karolinska Institutet. Granskningen visar att Karolinska institutet har gett dem som deltar i forskningsprojektet möjlighet att via en personlig sida på egen hand söka efter provsvar och andra känsliga uppgifter om sig själva i Lifegene.

– Men den här typen av direktåtkomst till personuppgifter i registret får inte förekomma enligt den lag som reglerar Lifegene och måste därför upphöra, säger Magnus Bergström, IT-säkerhetsspecialist på Datainspektionen.

Datainspektionen riktar även kritik mot att det räcker för deltagare att logga in med användarnamn och lösenord.

– Det innebär en stor risk för att känsliga personuppgifter ska komma i orätta händer. Särskilt som lösenorden skickats till deltagarna med oskyddad e-post.

Dilbert.com DilbertCartoonist@gmail.com

© 2013 Scott Adams, Inc. / Dist. by Universal Uclick

Hallå där Ingela Alverfors...

jurist på Datainspektionen

Varför har ni granskat hälsoappar?

Appar över huvud taget är ett relativt nytt fenomen som öppnar upp nya möjligheter att samla in personuppgifter. Nästa stora område i appväg är olika former av hälsoappar som samlar in mätvärden via sensorer i telefonen eller där användaren själv matar in uppgifter. Redan idag finns det tusentals olika hälsoappar.

I personuppgiftslagen skiljer man mellan "personuppgifter" och "känsliga personuppgifter". Den sistnämnda typen är sådana uppgifter som rör bland annat ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller hälsa eller sexualliv. Uppgifter om hälsa kan vara till exempel sjukfrånvaro, graviditet och läkarbesök. Känsliga uppgifter är extra skyddsvärda och det finns särskilda regler i personuppgiftslagen för sådana uppgifter.

Vad har ni kontrollerat?

Vi har granskat hur utvecklarna hanterar personuppgifter och vilka säkerhetsåtgärder de använder för att skydda dessa. Vi har även granskat den information som användarna får om hur deras uppgifter kommer att användas och om de har möjlighet att samtycka till användningen. Om en app-utvecklare i sin tur anlitar något annat företag för att sköta lagring av data och liknande, så måste utvecklaren teckna ett personuppgiftsbiträdesavtal med det företaget.

Vilka appar har ni tittat på?

Vi har bland annat granskat Vaccbook, som är en digital vaccinationsbok, Min Hälsobok, som ska användas av patienter för att dokumentera och organisera information om sin hälsa och kommu-

nicera med sina vårdgivare, Min Hälsoplan, som är en e-hälsotjänst som används som stöd för att förbättra patienters levnadsvanor vid kronisk sjukdom och Gravidappen som är ett verktyg för att kunna följa sin graviditet.

Vad har ni kommit fram till?

Den allvarligaste kritiken är att vi för två av apparna kräver att de inför så kallad stark autentisering då användarna ska logga in. Stark autentisering kan åstadkommas med exempelvis e-legitimation, engångslösenord eller genom att säkerställa mobiltelefonens unika identitet och låsa den till appen och användarens konto, skyddat av ett lösenord. Att kunna logga in enbart med exempelvis ett användar-id och pin-kod är inte tillräckligt säkert om appen lagrar känsliga personuppgifter.

Gravidappen sticker ut på så sätt att appen lagrar alla data lokalt på användarens mobiltelefon. Inga personuppgifter skickas till app-utvecklaren. Tar man bort appen från sin mobil, så raderas även alla uppgifter. Det gör att hanteringen av personuppgifter är av "rent privat natur" vilket gör att app-utvecklaren inte behöver ta hänsyn till reglerna i personuppgiftslagen.

Har du några rekommendationer till app-utvecklarna?

Javisst. Utvecklaren måste informera varje enskild användare om hur dennes personuppgifter kommer att hanteras. Det är viktigt att den informationen även finns tillgänglig efter installation.

Normalt måste användaren ge sitt samtycke till hur personuppgifterna hanteras. Om det i appen går att registrera uppgifter om andra personer än sig själv så måste även dessa perso-

Känsliga personuppgifter måste skyddas med stark autentisering, förklarar Ingela Alverfors.

ner ge sitt samtycke, vilket ju i praktiken kan vara mycket svårt.

Utvecklaren måste bestämma hur länge de personuppgifter som samlats in via appen ska lagras. Detta gäller i synnerhet när användaren har raderat appen ifråga eller varit inaktiv under en längre period. Som utvecklare bör man bestämma efter hur lång tid av inaktivitet ett användarkonto betraktas som utgåendet. När tidsperioden gått ut bör användaren informeras om det och få möjlighet att spara sina uppgifter.

Sist, men viktigast: i hälsoappar registrerar användarna ofta känsliga personuppgifter. Då måste appen använda stark autentisering så att obehöriga inte kan komma åt uppgifterna.

Mer läsning

Läs Artikel 29-gruppens rekommendationer för mobilappar
<http://goo.gl/nkkvkw>

Behövs tillstånd för att sätta upp en kamera på en fasad?

Jag vill sätta upp en webbkamera som översiktligt ska visa hur ett fastighetsbygge fortskrider. Kameran kommer att sättas upp på en fasad högt upp så att det inte ska gå att identifiera personer som arbetar på bygget eller som rör sig i området. Måste jag ansöka om tillstånd för att få sätta upp kameran?

Om kameran inte kan användas för att identifiera personer omfattas den inte av kameraövervakningslagen. Det finns då enligt kameraövervakningslagen inga hinder mot att sätta upp en webbkamera för att filma bygget.

Men, viktigt att notera är att även om det inte går att urskilja ansikten på bilden från kameran, så kanske det kan gå att identifiera personer, till exempel genom att det går att se hur en person rör sig eller vad personen har på sig. Om så är fallet så omfattas kameran av kameraövervakningslagen och det krävs tillstånd för att få sätta upp den (om den riktas mot en plats dit allmänheten har tillträde).

Bedömningen ska göras utifrån kamerans "bästa läge", det vill säga innan kamerans funktionalitet på olika sätt begränsas genom att till exempel ställa in skärpan på ett visst sätt eller endast visa en bild i minuten.

Får en butiksinnehavare som kameraövervakar sin butik även avlyssna ljud från personal eller kunder?

För att få spela in eller lyssna av ljud i samband med kameraövervakning i en butik krävs tillstånd. Man måste ha mycket starka skäl för att få tillstånd till ljudavlyssning. Den som är ansvarig för övervakningen måste kunna visa att behovet av att avlyssna ljud i samband med kameraövervakning väger tyngre än integritetsintresset på platsen. Ljudavlyssning anses innebära en

stor risk för kränkning av den personliga integriteten, vilket ökar kraven på att man måste kunna styrka sitt behov av ljudavlyssning.

Inspelning eller avlyssning av ljud i samband med kameraövervakning på platser dit allmänheten inte har tillträde, som exempelvis personalutrymmen, får bara ske om den som är ansvarig för övervakningen kan visa att behovet av ljudavlyssning väger tyngre än integritetsintresset. Det krävs dock mycket tungt vägande skäl för att få avlyssna ljud i samband med kameraövervakning.

Jag vill sätta upp kameror i min egen bostad och trädgård. Får jag det?

Ja, men...

- Kameran måste vara uppsatt och riktad så att den endast kan filma din bostad eller din inhägnade villa- eller radhusträdgård.
- Du får inte sprida inspelat material vidare på exempelvis internet.

I kameraövervakningslagen finns ett undantag som gör att reglerna i lagen inte gäller om man kameraövervakar

sin egen bostad eller tomt. Undantaget gäller dock enbart privatpersoner och inte företag och andra organisationer.

Tänk på att kameran inte får vara riktad så att den kan fånga upp exempelvis grannens trädgård, gatan utanför ditt hus eller andra allmänna platser.

Jag har beviljats tillstånd till kameraövervakning av länsstyrelsen. Jag vill nu flytta en av kamerorna i tillståndet. Kan jag göra det eller måste jag kontakta länsstyrelsen igen?

Det är tillståndet som anger vad som gäller för övervakningen. Om en kamera ska flyttas så att den inte längre är placerad som tillståndet säger, ska länsstyrelsen kontaktas eftersom det kan innebära att ett nytt tillstånd krävs.

Om flytten av kameran kan rymmas inom det beviljade tillståndet, behöver länsstyrelsen inte meddelas förändringen.

Är man osäker på om flytten av kameran ryms inom det befintliga tillståndet eller inte, så bör man kontakta den länsstyrelse som gett tillståndet.

Övervakning av anställda ska granskas

I massmedia har det rapporterats om arbetsgivare som använder kameraövervakning för att övervaka hur personalen sköter sitt jobb.

– Därför inleder Datainspektionen nu en bred granskning av hur bland annat butiksanställda kameraövervakas i personalutrymmen, säger Katarina Högquist, som leder projektet.

Enligt kameraövervakningslagen är det tillåtet att sätta upp övervakningskameror i butiker på platser där kunder vistas, under förutsättning att övervakningen endast sker för att förebygga, avslöja och utreda brott.

Det krävs dock en anmälan till länsstyrelsen.

För platser dit kunder inte har tillträde gäller andra regler. För sådana utrymmen behöver man inte ansöka om tillstånd eller göra en anmälan till länsstyrelsen.

– Men det innebär inte att det är fritt fram att sätta upp övervakningskameror på sådana platser. Tvärtom måste företaget kunna visa att det finns ett konkret problem med till exempel stölder i utrymmet som ska övervakas, som inte gått att lösa på ett mindre ingripande sätt.

När sensordata blir känsliga personuppgifter

I det här numret av tidningen kan du läsa om en granskning som vi gjort av ett par svenska hälsoappar. Den här typen av appar, som via sensorer i exempelvis mobiltelefonen eller i så kallade aktivitetsarmband samlar in data om hur du går, sover och tränar, är på mycket stark frammarsch. Redan i slutet av 2013 publicerade amerikanska Institute for Healthcare Informatics en rapport, Patient Apps for improved healthcare, där man identifierat över 40 000 hälsoappar. Det vi ser lär bara vara början, inte minst nu när giganterna Apple och Google också gett sig in i leken på allvar.

Förra året deltog jag i en internationell konferens om dataskydd där Scott Peppet, professor i juridik vid universitetet i Colorado, varnade för integritetsriskerna som dessa sensordata ger upphov till.

Sensordata är något av en gråzon som personuppgift. Är sensordata som mäter hur många steg du går en känslig personuppgift eller ens en personuppgift? Det är åtminstone en personuppgift menar Peppet och hänvisar bland annat till ett uttalande av en chef på CIA som sagt att man med 100 procents säkerhet kan identifiera en person baserat på sensordata från ett aktivitetsarmband som Fitbit, helt utifrån personens (unika) gångstil.

Är det en känslig personuppgift? Javisst skulle data om hur man går

För dig som användare av hälsoappar gäller det att läsa användarvillkoren

kunna vara känslig om det till exempel avslöjar att man är halt eller lider av någon åkomma.

Scott Peppet menar att alla biometriska data som samlas in via sensorer är lätta att återidentifiera. "Tänk bara på din hjärtrytm eller gångstil eller dina träningsvanor. Det finns ingen annan som har identiskt likadana sådana mönster som du", säger han.

Peppet menar att sensordata är så exakta och så detaljerade att den typen av data kommer att vara värdefulla för företag att bearbeta och analysera kanske i helt andra sammanhang än för de syften som de en gång samlades in. Han ser det som möjligt att arbetsgivare i framtiden inte bara kräver att den jobbsökande visar ett utdrag ur belastningsregistret utan även ett utdrag från de senaste månadernas sensordata från sitt aktivitetsarmband.

För dig som användare av hälsoappar eller aktivitetsarmband gäller det att läsa användarvillkoren och se vem som äger dina uppgifter, om företaget har rätt att sälja dina data vidare och om du själv kan radera dina data. För oss som tillsynsmyndighet finns det all anledning att följa utvecklingen på detta snabbväxande, spännande område.

Kristina Svahn Starrsjö
generaldirektör Datainspektionen